

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 5. De Principiis ad Testamenta pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

§. V.

De Principiis ad Testamenta pertinentibus.

PRINCIPIUM I.

Invalidum est non privilegiatum Testamentum, cui deest necessaria Solemnitatis firmamentum.

Sensus.

Hoc est, si Testamentum aliquod, quod non ex speciali dispositione privilegiatum est, requisitam à Jure septem testium legitimorum subscribentium & sigillum apprimendum (si scriptum sit Testamentum) aut certè audientium (si occupativum sit) ac universalis Hæredis instituti solemnitatem non habeat, pro valido haberi non potest.

Authoritas.

Desumptum est ex l. Consultissima. C. de Testam. jura sed cum paulatim. Item ex l. Hæredes § 9. ff. de R. l. & communi Theologorum & Juristarum doctrina, ipsaque consuetudine.

Ratio.

Quia, cum ultimæ Testatorum voluntatès variis fraudibus, & litibus sint subjectæ, meritò ad has cavendas supra præscripta Solemnitas è Jure introducta est; nam ut in l. Testamentum C. de testam. dicitur, abundans cautela non debet.

Praxis.

Hinc deducitur I. Si unus ex Testibus non sit, aut habeatur illegitimus (v. g. quia non est extraneus, aut quia surdus, mutus, cæcus, furiosus, jure infamis est) hoc ipsò invalidum sit Testamentum. Dixi tamen, si non habeatur legitimus: quia si tempore Testamenti confecti pro legitimo fuerit habitus, & postea illegitimus fuisse deprehendatur, tum error communis impedimenti latentis jus confert, uti in argum. l. Testibus. ff. de offic. Prætor. dicitur, & communiter approbantur.

Autho-

Authores, teste Laym. l. 1. tr. 4. c. 22. n. 9. quoad presentem
sum verò speciatim deciditur in §. cum aliquid. Insti-
dem, dum dicitur. Cum aliquis ex Testibus, testamenti
dem faciendi tempore liber existimabatur, postea autem
vius appareat, Hadrianus, Severinus item, & Antonius
scripserunt, subvenire se ex sua liberalitate Testamento,
sic habeatur firmum, ac si, ut oportebat, factum esset. Quod
constitutionem Doctores, teste Laym. l. 3. tr. 5. c. 1. n. 2. com-
muniter ob eandem rationis æquitatem ad alios etiam simi-
les casus extendunt.

Deducitur 2. Si Testator in suo Testamento Hæredem
quî in universum Jus defuncti succedat, instituere omittat,
nullum quoque fore Testamentum, uti apertè in Insti-
Fideicom. hæred. §. 2. habetur, cum Hæredis Institutio sit
& fundamentum Testamenti.

Deducitur 3. Etiam ex eo capite invalidum secundum
Jus civile fieri Testamentum, si uno tempore & contem-
fiat, ita ut nullus actus extraneus & alienus à Testamento
terminetur; uti ex le. Hæredes 21. in fine ff. qui testam.
cere possit. & le. Antiquitas C. hoc tit. colligitur.

PRINCIPIUM II.

Non obest Testamento deficiens solemnitas,
cujus defectum supplet Privilegi
qualitas.

Sensus.

Hoc est, licet interdum aliquod Testamentum debita
solemnitatibus careat, si tamen per Leges & Jura cum
dem circa similes solemnitates dispensatum fuerit, perinde
validum haberi debet, atque alia Testamenta, quæ cum
omnibus à Jure requisitis solemnitatibus sunt confecta.

Authoritas.

Desumptum est ex legibus & Authorum infra pro so-
gularibus corollariis citandorum unanimi consensu.

Ratio.

Quia ad eundem legislatorem pertinet leges condere

in iisdem dispensare, ergo, sicut Imperatores ad aliqua Te-
nencia dictas solemnitates requisiverunt, ita in aliis di-
cens, & pauciores, vel nullam specialem solemnitatem
requirere potuerunt.

Praxis.

Hinc deducitur 1. In Testamentis ad pias causas (puta
& Sanctorum honorem, vel animæ salutem) factis nul-
lominino solemnitatem requiri, sed solo naturali, divino
Sentium jure subsistere, uti cum Bartolo, Abbate, Claro,
et alio & aliis docet Laym. l. 3. tr. 5. c. 2. n. 2. quia Jura
laicaria in causis Ecclesiasticis nullum præjudicium asserre
possunt, nisi à Summo Pontifice approbatæ sint; non esse au-
tem receptas ab his Juris civilis solemnitates, ex cap. rela-
tio in de Testam. constat.

Deducitur 2. Etiam Testamentum à Parentibus inter
 vivos conditum validum esse, etiam si præscriptæ Juris so-
lemnitates non fuerint observatæ, modò testamentum tale
solum, & tempus conditi Testamenti, nominaque Filio-
rum ac portionum scripto sint à Testatore notata, aut certè
propria subscriptum sit Testamentum, uti in le. ult. c.
de hereticundæ & le. Consultissima, C. de Testam. de-
ducitur.

Deducitur 3. Idem sentiendum esse, si Testamentum co-
ntra supremo Principe factum sit, oblato ei libello, in quo ul-
tima voluntas descripta habeatur; uti ex le. omnium. C. de
testam. colligitur, quia acta Judicii Testium vim habent,
et eundem solemnitatem supplent. Ad Militum verò in
publica expeditione versantium Testamentum duo saltem
Testatores etiam non rogati sufficiunt, uti in le. Milites. Cod. de
testam. Milit. & le. Lucius. ff. eod. habetur.

PRINCIPIUM III.

Secretetur Testatoris voluntas ultima, ut sollicitè
conservetur Dispositionis substantia.

Sensus.

Hoc est, quando de alicujus Testamento legitimè facto
constat, ad Executores pertinet, ut cum omni sollicitudine
ea,

ca, quæ in tali Testamento disposita sunt, observari faciant.

Authoritas.

Desumptum est ex c. ult. de testam. ubi dicitur: Ultima voluntas Defuncti omnibus modis conservari debet.

Ratio.

Quia, cum quisque de re sua disponere pro arbitrio possit, nisi aliunde impediatur, hoc ipso, quod Testator ius suum ad relicta bona in certas Personas vel loca transfulerit, non possunt isti hoc jure acquisito privari; cum juxta Causam discretioni de eo, qui cognov. nemo debeat jure suo sine causa privari.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Si Testator certam quantitatem pro certo numero Missarum determinavit, non posse Hæredem mediam partem sibi servare, etiamsi possit pro altera parte invenire, qui constitutum Missarum numerum impendant, uti rectè sentit P. Gobat. tr. 3. n. 573.

Deducitur 2. Si Hæredi certò constat, voluntatem Testatoris fuisse, ut aliquid in piam causam expenderetur, ad hoc exequendum in conscientia obligari, etiamsi id in foro externo probare non possit, uti Laym. l. c. n. 5. docet.

Deducitur 3. Etiam Testamentum ad causam non potest factum probabilius implendum esse, si defuit solemnitas jure positivo requisitæ, uti Lessius l. 2. de Just. c. 19. apud Valens l. 3. tit. 2 r. n. 9. docet, & colligi videtur ex l. inutiliter. C. de fideicom. & §. ult. Instit. de fideicom. l. 2. r. d. nam ex tali voluntate ultima cognita oritur obligatio naturalis, solemnitas Juris verò tantum requiritur, ut sit in foro externo faciat & falsitas omnis, deceptioque evitentur, uti in l. Quæstionem. 32. C. de fideicom. dicitur.

PRINCIPIUM III.

Tamdiu Testatoris ambulat voluntas, quam diu superest viverendi facultas.

Sensus.

Hoc est, quamdiu Testator vivit, tamdiu potest Testamentum

testamentum suum vel omnino annullare, vel pro libitu mu-

Authoritas.

Desumptum est ex Ulpiano l. 4. ff. de adim. leg. ubi ait: obolatoria enim est voluntas defuncti usque ad vitæ summam exitum.

Ratio.

Quia, ut in l. 1. C. de Eccles. dicitur, nihil est, quod hominibus magis debeat, quam ut Supremæ voluntatis (postquam jam aliud velle non possunt) liber sit Stylus; & Itci- quod iterum non redit, arbitrium.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Si Testator factum à se Testamentum vel heredis nomen deleat, vel sigillum auferat, ipso censi voluntatem ultimam mutasse, uti in l. si unus & l. nostrum. C. de Testam. dicitur.

Deduc. 2. Si Testator aliud Testamentum priori dissimulatur, hoc ipso prius Testamentum irritasse censi debet, ut in §. posteriore Inst. Quibus modis Testam. irritentur, dicitur.

Deducitur 3. Etsi Testator in priore testamento prote- fuerit, se nolle in alio Testamento disposita valere, si in posteriori Testamento clausulam derogatoriam inserat, omnino prius Testamentum invalidum censi debet, uti in l. Si quis à principio ff. de legatis defi-

PRINCIPIUM V.

Desideria morientium ex arbitrio viven- tium colliguntur.

Sensus.

Hoc est; Quando non satis constat, quid illi, qui è vita excesserunt, & varia bona reliquerunt, de iisdem bonis dispo- nerint, tum ad ea, quæ vel ipsi, dum vivebant, vel alii eam conditionis homines viventes disponere circa talia solebant, attenditur, & juxta ejusmodi voluntatem bonis suis relicta distribuuntur.

M na

Autho-

Desumptum est ex le. Quoniam. 4. C. de natur. libe-
illudque Gribaldus l. i. de rat. Stud. eam communi Juris-
sultorum approbat.

Ratio.

Quia, cum voluntatem Morientium Sanctè custodiamus
atque adeò sic interpretari debeamus ut potius valeat
quàm ut pereat; meritò, si de certa voluntate Testatoris
functi non constet, ad præsumptam ejusdem voluntatem
confugitur.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui naturalem suam Fidei
Municipalibus Muneribus vivens applicuit, hoc ipso
facultatum suarum Successorem constituere voluisse, ut
cit. le. quoniam deciditur.

Deducitur 2. Executores Testamenti probabiliter
posse sibi applicare Eleemosynam in testamento legatam
Paupertas eorum Testatori cognita fuerit, uti Sanchez. to. 1.
c. 11. n. 54. apud & contra Dian. p. 8. tr. 5. re 47. & Dicitur
docet.

Deducitur 3. Si quis moriatur nullo condito Testamento,
aut condito quidem, sed postea rupto, aut irrito factis, non
cedere tamen Hæredes, & quidem ante omnes legitimarios
heredes, quia hoc non tantum Juri, sed communi hominum
luntati consentaneum est. Quòd si descendentes nulli
beat, succedunt Pater & Mater Defuncti.

§. VI.

De Principiis ad Justitiam Vindicativam seu
dicia pertinentibus.

PRINCIPIUM 1.

Nemo Iudex esse potest in propria causa.

Sensus.

Hoc est, quando sententia circa litem aliquam vel
controversiam ferenda concernit propriam utilitatem Judo-